

Kitabu cha Yoeli na Kanisa la Waadventista wa Sabato la Laodikia - Namba Kumi na Nne

Jeff Pippenger

2025-12-20

Namba Kumi na Nne

Historia ya "matendo ya ajabu ya Mungu" pia inawakilishwa na swali la kinabii la "hata lini." Historia inayowakilishwa katika hizo mbili, na alama nyingine nyingi, inawakilisha wakati wa kutiwa muhuri wa mia na arobaini na nne elfu. Katika kipindi hicho kuna mjadala kuhusu ule ujumbe wa kweli wa mvua ya mwisho na ujumbe mwingine mwingi wa uongo. Kuna ujumbe mmoja tu halisi wa mvua ya mwisho. Mfululizo wa simulizi wa historia takatifu ambamo Mungu hutenda matendo yake ya ajabu umewekwa katika muktadha wa kitabu cha Yoeli, ambamo "divai mpya" imezuiliwa kwa kundi moja ilhali inamiminwa juu ya kundi lingine.

Kuna tofauti chache katika kitabu cha Yoeli ambazo zinapaswa kuzingatiwa. Mzizi wa neno "mfano" maana yake ni "kuweka kando ya" na kiasili linahusisha kutofautisha makundi mawili. Tumeigusia baadhi ya 'tofauti' katika kitabu cha Yoeli hapo awali, tukionyesha kwamba taji ya kiburi inayoaliwa na walevi wanaotawala Yerusalemu imetofautishwa na wale wanaovaa taji ya utukufu. Bado hatujafafanua jinsi ishara ya furaha, ingawa ni kinyume cha hali ya kuaibika, pia ilivyo sawa wake; ndivyo ilivyo, na tunakusudia kuonyesha hilo. Mada ya Alfa na Omega pia imo katika kitabu cha Yoeli, na kanuni hiyo kwamba cha kwanza hufafanua cha mwisho pia inathibitishwa na mahubiri mawili ya Petro katika kitabu cha Matendo ya Mitume.

Sura ya pili ya Matendo inatokea siku ya Pentekoste saa 9:00 asubuhi (saa ya tatu), na sura ya tatu ni saa ya tisa (3 jioni), wakati wa sadaka ya jioni. Katika Matendo sura ya pili, ujumbe anaoutangaza Petro unatolewa katika chumba cha juu cha nyumba ya kibinafsi, lakini mahubiri yake katika sura ya tatu yanatolewa hekaluni. Vimefunganishwa pamoja na wito wa kutubu katika mikutano yote miwili. Ujumbe uleule, maeneo mawili ya kijiografia yanayowakilisha ishara ya maradufu ndani ya ujumbe wa Kipentekoste uliogawanywa kati ya ua wa nje na hekalu. Katika Ufunuo sura ya kumi na moja Yohana anaambiwa apime hekalu, lakini aache ua wa nje kwa kuwa umepewa Mataifa.

Na nikapewa mwanzi mfano wa fimbo; na yule malaika akasimama, akasema, Inuka, ukapime hekalu la Mungu, na madhabahu, na wale wanaoabudu humo. Lakini ua lililo nje ya hekalu uache, wala usilipime; kwa maana limekabidhiwa kwa Mataifa; nao wataukanyaga mji mtakatifu chini ya miguu kwa miezi arobaini na miwili. Ufunuo 11:1, 2.

Hivyo, kurudiwa kwa mahubiri hayo mawili na mgawanyo wa mahali pa mahubiri hayo mawili kunatambulisha hadhira mbili za mvua ya masika katika kitabu cha Yoeli. Hadhira moja ni Mataifa walioko nje ya hekalu na nyingine ni Wayahudi walioko hekaluni. Katika hukumu ya walio hai, nyumba ya Mungu inahukumiwa kwanza, na kuanzia 9/11 hadi sheria ya Jumapili hekalu linahukumiwa, na kuanzia sheria ya Jumapili hadi kufungwa kwa muda wa rehema wa wanadamu

Mataifa wanahukumiwa. Hukumu hiyo hutokea wakati wa mvua ya masika, ambayo Petro alitambua kuwa imeelezwa katika kitabu cha Yoeli. Kile ambacho ua wa nje (Mataifa) na hekalu (kanisa la Mungu) vinavyowakilisha katika mgawanyo unaooneshwa katika Matendo sura ya pili na ya tatu, ndicho pia utofautishaji uliopo katika Yoeli kati ya mvua ya vuli na mvua ya masika. Mvua ya vuli ilifika 9/11 na inamiminwa wakati hekalu la Mungu linapohukumiwa. Mchakato huo unapokamilika, mvua ya masika inamiminwa juu ya Mataifa walioko katika ua wa nje.

Basi furahini, enyi wana wa Sayuni, na mfurahini Bwana Mungu wenu; kwa kuwa amewapa ninyi mvua ya kwanza kwa haki, naye atawaletea mvua, mvua ya kwanza, na mvua ya mwisho, katika mwezi wa kwanza. Yoeli 2:23.

Si lengo langu kwa sasa kubainisha tofauti ya kinabii kati ya furaha na kuaibika, lakini mstari huo unawaarifu watu wa Mungu “furahini” kwa sababu ya ujumbe wa mvua ya mwisho. Ujumbe wa mvua ya mwisho huleta furaha ya kinabii kwa watu wa Mungu. Hayo yakisemwa, mada ya mvua ya kwanza (au ya awali) ikifuatiwa na mvua ya mwisho ni mfano wa jiwe la kujikwaa lililokataliwa na kustajabiwa. Ishara ya jiwe kuu la pembeni ambalo hatimaye linakuwa jiwe la kilele ndilo la ajabu machoni pa Mungu na watu wake.

Jiwe la ajabu linawakilisha Alfa na Omega ya unabii. Kanuni ya alfa na omega katika matumizi ya kinabii inatambulishwa na Alfa na Omega mara kwa mara katika Neno Lake, naye ndiye Neno. Kwa sababu hiyo, kile kilichofunuliwa kuhusu kanuni hii kimefunuliwa kwetu na kwa watoto wetu milele. Mwaka 1863 ni jiwe la kilele la unabii wa Biblia, na ndilo jiwe la kilele la kipindi cha malaika wa tatu kuanzia 1844 hadi 1863. Mwaka 1844 ulikuwa jiwe la msingi, na 1863 jiwe la kilele la kipindi hicho cha kinabii. Miaka 1844 hadi 1863 ni kipindi cha kinabii kilichothibitishwa, sawa na 538 hadi 1798. Ukweli kwamba wanadamu hawajui kitu ambacho Mungu amekithibitisha haukifanyi kitu hicho kiwe hakijathibitishwa!

Tulihitimisha makala iliyotangulia kwa dondoo ifuatayo.

Nilionyeshwa kwamba uhusiano wake na watu wa Mungu ulifanana, kwa baadhi ya mambo, na ule wa Musa kwa Israeli. Kulikuwa na wanaonung'unika dhidi ya Musa, walipokabiliwa na hali ngumu, na kumekuwa na wanaonung'unika dhidi yake. Ushuhuda, juzuu ya 3, 85.

Mnamo mwaka 1863, James White aliwakilisha "kwa baadhi ya mambo" "Musa kwa Waisraeli."

Kipindi cha 1844 hadi 1863 kilitanguliwa kwa mfano na kipindi cha ukombozi kupitia Bahari ya Shamu hadi Kadeshi ya kwanza. Kadeshi ya kwanza ni alfa na Kadeshi ya pili ni omega, hivyo kutoa vipindi viwili vya miaka arobaini vinavyoongoza hadi Kadeshi na vyote vikamalizika kwa uasi.

Roho ya Unabii inaunganisha kuvuka Bahari ya Shamu na Huzuni Kuu ya mwaka 1844. Biblia inaunganisha kuvuka Bahari ya Shamu na msalaba, na Dada White anathibitisha kwamba kuvunjika moyo kwa wanafunzi msalabani kulikuwa kielelezo cha Huzuni Kuu ya mwaka 1844. Ilikuwa mapenzi ya Bwana kuingia moja kwa moja katika Nchi ya Ahadi, na alama ya kijiografia ya kuingilia Nchi ya Ahadi ilikuwa Yeriko, ambako katika wiki ya pili ya Desemba 2025 wanakiolojia wamemaliza tu kuichimbua Yeriko ya kale—lakini kwa mshtuko wao waligundua

kwamba kuta zilizoporomoka walizokuta pale zote zilikuwa zimeangukia nje, si ndani kama ilivyo kawaida wakati wa mzingiro. Katika mzingiro wa kale kuta zilipigwa na kusukumwa zikianguka kuelekea upande wa ndani. Lakini si hivyo kwa Yeriko.

Basi watu wakapiga kelele walipolia makuhani baragumu; ikawa, watu waliposikia sauti ya baragumu, watu wakapiga kelele kuu, ukuta ukaanguka chini kabisa, hata watu wakakwea wakaingia mjini, kila mtu moja kwa moja mbele yake, nao wakauteka mji. Yoshua 6:20.

Wanaakiolojia pia walikuta mitungi yenye chakula, na wakabaini kwamba kuta zilipoanguka haikuwa matokeo ya kuzingirwa kwa muda mrefu. Hilo pia lilijibu swali miongoni mwa kikundi cha wanaakiolojia kuhusu kwa nini rekodi ya kibiblia ya kuanguka kwa Yeriko inaeleza kwamba walienda "juu" kuingia Yeriko kupitia kilima au tuta la kupandia, ambalo sasa wanajua liliundwa wakati kuta zilianguka kuelekea nje.

Kizuizi cha kwanza kilichotangaza kuingia katika Nchi ya Ahadi kilikuwa Yeriko, mji wa ushawishi na utajiri. Yeriko ni 1863, na Yeriko ni somo la unabii wa Biblia, si tu kama kielelezo cha kipindi cha sheria ya Jumapili, bali pia kuhusiana na kuanguka na kuinuka kwake. Yeriko pia ilikuwa na laana yake maalum ya kinabii iliyotamkwa juu yake. Yoshua alitamka laana juu ya mtu atakayejenga upya Yeriko, na kwa kufanya hivyo akaonyesha kwamba mtu atakayejenga upya Yeriko angepoteza mwana wake mdogo na mwana wake mkubwa katika ujenzi upya wa jiji hilo lililolaaniwa. Mmoja angepotea wakati wa kuweka msingi na mwingine wakati wa kusimamisha lango. Unabii huo ulitimizwa, na kumbukumbu ya utimilifu wake imenakiliwa katika Biblia, na hivyo kuifanya Yeriko kuwa ishara thabiti ya kibiblia.

Ndani ya anguko lake la kihistoria, na katika laana yake ya kinabii, iliyofuatwa na utimizaji wa kihistoria wa unabii huo, tunapata mashahidi watatu wanaozungumza kuhusu Yeriko mnamo mwaka 1863. Ushuhuda wa hao watatu wote unapaswa kutumika kwa mwaka 1863. Mashahidi hao watatu wanasimama pamoja kama vile Musa watatu wanasimama kinabii mwishoni mwa vipindi vyao vya miaka arobaini, kila mmoja kwa chake. Moja ya vipindi hivyo vya miaka arobaini kinaambatana waziwazi na historia ya Wamileraiti, na hivyo kuthibitisha kwamba taswira zote tatu za Musa mwishoni mwa kila kipindi cha miaka arobaini zinaambatana na historia ya mwaka 1863 - historia ya malaika wa tatu.

Wawili kati ya wale mashahidi watatu wa miaka arobaini ya Musa wanaishia Kadeshi; hitimisho la tatu la miaka hiyo arobaini lilikuwa Mto Yordani, na hitimisho la pili lilikuwa Bahari ya Shamu. Hitimisho la miaka arobaini ya kwanza lilikuwa Musa kukimbia Misri. Vyote vitatu vinaelezea kukimbia kutoka Misri katika utimilifu wa unabii wa Ibrahimu wa miaka mia nne na thelathini wa utumwa nchini Misri.

Vipindi vitatu vya miaka arobaini katika maisha ya Musa, ambavyo miisho yake (kilele) vinaashiria aina ya ukombozi kutoka Misri, vilikuwa utimilifu wa unabii wa Abrahamu kuhusu kutiwa utumwani na kukombolewa kutoka utumwa wa Kimisri. Kama mkombozi aliyetabiriwa wa ahadi ya agano alilopewa Abrahamu, Musa mwenyewe alianza kwa kuokolewa kutoka majini, kama jina lake linavyoamaanisha. Baadaye Musa aliwaongoza watu wa Mungu kupitia maji ya Bahari ya Shamu, na kisha hadi ufuo wa ukombozi, unaowakilishwa na Mto Yordani. Alfa ya

maisha ya Musa ilikuwa kuokolewa kutoka maji ya Mto Naili, na Omega ilikuwa wokovu unaowakilishwa na maji ya Mto Yordani. Alfa ya maisha ya Musa ilionyeshwa na tukio linaloelezwa na jina lake; na wazazi wake, wakiwa wacha Mungu, walijua kwamba mtoto huyo alikuwa amehukumiwa kifo, kama ambavyo angehukumiwa miaka arobaini baadaye baada ya kumuua yule Mmisri. Wakiwa wazazi wacha Mungu waliotambua kwamba mwana wao alihitaji kuokolewa kutoka hukumu ya kifo, walimtayarishia sanduku lililopita kutoka ulimwengu wa Waebrania kwenda ulimwengu wa Wamisri, kama vile Musa alivyotoka mwishoni mwa miaka arobaini kutoka ulimwengu wa Wamisri kwenda ulimwengu wa Waebrania.

Musa alirudia simulizi la Nuhu katika kuokolewa kwake kutoka majini. Kutajwa kwa kwanza kabisa kwa Musa kama “mkombozi” wa unabii wa Ibrahimu kuhusu agano la miaka mia nne na thelathini kulikuwa marudio ya historia ambapo Mungu aliingia agano na wanadamu, hivyo kuunganisha unabii wa agano wa Ibrahimu kuhusu watu teule pamoja na ahadi ya agano kwa wanadamu wote. Hili hutambulisha ubatizo katika kuhamishwa kwa mtoto mchanga Musa kwa binti ya Farao, maana kifo kilitambuliwa na kitendo cha wazazi, maziko yanawakilishwa na safina juu ya maji, na ufufuo ni binti ya Farao.

Maisha ya Musa yanaanza kwa kuonyeshwa mfano wa ubatizo wa safina ya Nuhu. Hii basi inamaanisha kwamba tangu mwanzo namba "8" inahusishwa na Musa, kwa kuwa mzizi wa uhusiano wake wa agano ulianza na namba "8" kutoka kwa agano la Nuhu, na kazi yake ilikuwa kuanzisha rito la tohara siku ya "nane". Kisha akajaribiwa, naye akashindwa katika hilo rito lenyewe. Maisha ya Musa yanaanza kwa ubatizo, na miaka arobaini baadaye kuna kifo (cha Mmisri) kinachoashiria hatua ambayo Musa Mmisri anakufa na kuwa kwa dhati mwana wa Ibrahimu. Mwanzo na mwisho wa miaka arobaini ya kwanza ya Musa vinawakilishwa na ubatizo. Wa kwanza uliashiria mpito kutoka Mwebrania hadi Mmisri, na wa mwisho kutoka Mmisri hadi Mwebrania. Miaka arobaini baada ya hapo, Musa anawapitisha watu wa Mungu kupitia ubatizo wa Bahari ya Shamu, akiwa njiani kuelekea ubatizo katika Yordani, ambao hakuwahi kuufikia.

Watu wa Mungu, chini ya uongozi wa Yoshua, waliingia Nchi ya Ahadi bila Musa, kwa kuwa alikufa muda mfupi kabla ya ubatizo wa Mto Yordani. Musa alisema, na Petro akarudia kwamba Bwana Mungu wako atamwinua nabii kama Musa. Nabii ambaye Musa alikuwa mfano wake alikuwa Kristo, naye akaanza kazi Yake pale pale Musa alipoishia. Alianza kazi Yake katika ubatizo Wake, na ubatizo huo ulikuwa mahali haswa ambapo Yoshua alibatiza Israeli wa kale walipovuka Mto Yordani kuingia Nchi ya Ahadi. Injili zinatujulisha kwamba Yohana alikuwa akibatiza katika Bethabara, ambayo ni mahali pa kuvukia, na ina maana ya kivuko cha feri.

Bahari Nyekundu ni ishara ya uasi wa Misri, ikithibitisha ushuhuda wa kinabii wa Musa katika mstari huu kuwa wa kweli. Mto Naili hadi Bahari Nyekundu (wakati mwingine huitwa mto) na kuendelea hadi Yordani. Musa, ambaye maana ya jina lake ni ‘aliyeokolewa kutoka majini’, anaanza na kuhitimisha ushuhuda wake katika maji ya ukombozi, na kila mojawapo ya yale maji hudhihirisha makundi mawili ya waabudu.

Miaka arobaini ya kwanza ya Musa inawakilisha ujumbe wa malaika wa kwanza, na miaka arobaini ya pili inawakilisha malaika wa pili, na miaka arobaini ya tatu ikiwa ni malaika wa tatu.

Malaika hao watatu wana sifa zao za kipekee za kinabii, kama vile kwamba ujumbe wa malaika hao wote watatu unawakilishwa katika ujumbe wa kwanza. Tumeonyesha jambo hili hadharani kwa miaka mingi kuhusiana na sura tatu za kwanza za kitabu cha Danieli.

Danieli alimcha Mungu katika sura ya kwanza na alikataa kula mlo wa Kibabeli, na Mungu akamtukuza katika jaribio la pili la lishe na la muonekano lililofuata, jambo lililopelekea hukumu na jaribio la tatu lililofanywa na Nebukadneza mwenyewe. Sura ya kwanza ya Danieli ni malaika wa kwanza wa Ufunuo kumi na nne anayetangaza "mcheni Mungu," "mpeni utukufu" kama Danieli alivyofanya katika jaribio la pili la lishe na la muonekano, kwa kuwa "saa ya hukumu" ya Nebukadneza imefika.

Miaka arobaini ya kwanza ya maisha ya Musa ilianza kwa sababu wazazi wake walimcha Mungu. Binti wa Farao alipoona sanduku majini, Musa alikuwa amefaulu jaribio la pili, yaani jaribio la kuona. Kisha binti wa Farao akahukumu kwamba asife. Hukumu pia ilifika mwishoni mwa miaka arobaini ya kwanza; alipomuua yule Mmisri na kulazimika kukimbia Misri.

Katika miaka arobaini ya pili, kuanguka kwa Babeli kulikotangazwa na malaika wa pili wa Ufunuo kumi na nne kulionyeshwa kwa mfano na kuanguka kwa Misri. Katika kuanguka huko, mwishoni mwa ile miaka arobaini kulikuwa na dhihirisho kubwa mno la nguvu za Mungu, kama ilivyokuwa mwishoni mwa ujumbe wa malaika wa pili wakati wa Kilio cha Usiku wa Manane cha mwaka 1844.

Kipindi cha tatu cha miaka arobaini huanza kwa hukumu ya kifo kutolewa juu ya takriban kusanyiko lote, na huishia kwa hukumu ya kifo kutolewa juu ya kiongozi wa kusanyiko hilo.

Dada White anabainisha kwamba kazi yetu ni kuunganisha ujumbe wa malaika watatu.

"Bwana yuko karibu kuadhibu ulimwengu kwa maovu yake. Yuko karibu kuadhibu mashirika ya kidini kwa kukataa kwao nuru na kweli waliyopewa. Ujumbe mkuu, unaojumuisha ujumbe wa malaika wa kwanza, wa pili na wa tatu, unapaswa kutolewa kwa ulimwengu. Hii inapaswa kuwa mzigo wa kazi yetu." Ufafanuzi wa Biblia wa Waadventista Wasabato, juzuu ya 7, 950.

Miaka arobaini ya kwanza ya Musa inawakilisha malaika wa kwanza wa Ufunuo kumi na nne, na kipindi chake cha pili cha miaka arobaini ni malaika wa pili, na kipindi cha tatu cha miaka arobaini ni malaika wa tatu. Ujumbe wetu "mkuu" ni kuunganisha "ujumbe wa malaika wa kwanza, wa pili na wa tatu" ambao unaweka alama zote tatu za Musa mwaka 1863, na hivyo Musa watatu wakati wa sheria ya Jumapili.

Kipindi cha 1844 hadi 1863 kinajumuisha mashahidi wawili wa vipindi viwili vya miaka arobaini vilivyopelekea Kadeshi. Ufunuo unaonyesha kwamba la tatu haliwezi kuwapo bila la kwanza na la pili; hivyo miaka arobaini ya kwanza ya maisha ya Musa lazima pia iwakilishe 1844 hadi 1863. Musa anamwua Mmisri mwaka 1863, pamoja na Musa kumpiga Mwamba kwa fimbo yake ya mamlaka, na pia wakati Musa anaomba kuona utukufu wa Mungu katika historia ya uasi wa ndama wa dhahabu. Kuna Musa watatu katika 1863 na sheria ya Jumapili, nao wote wana umri wa miaka arobaini.

Vipindi vitatu vya Musa, kila kimoja kina tukio la kuokolewa kwa njia ya maji; Musa akiwa ndani ya kikapu hulingana na Musa alipovuka Bahari Nyekundu, jambo hilo pia hulingana na Musa mara mbili katika Mto Yordani: Mto Naili, Bahari Nyekundu, na mara mbili katika Yordani. Maji ya uokozi yanawakilishwa katika kila moja ya vipindi vitatu, kwa kuwa yote yanaendana na kipindi ambacho maji ya uokozi yanamiminwa wakati wa mvua ya mwisho.

Mwishoni mwa kipindi cha tatu cha miaka arobaini, Musa alipiga mwamba kwa fimbo yake. Mwishoni mwa kipindi cha pili cha miaka arobaini, fimbo yake iligawanya Bahari ya Shamu. Mwishoni mwa kipindi cha kwanza cha miaka arobaini, alikataa fimbo ya mamlaka ya Kimisri, akachagua kuteseka pamoja na watu wake.

Mwishoni mwa kipindi cha kwanza Mmisri mmoja alikufa, na mwishoni mwa kipindi cha pili jeshi la Misri, wazaliwa wa kwanza na uongozi wake walikufa. Mwishoni mwa kipindi cha tatu, taifa la Israeli, Haruni na Musa wote walikuwa wamekufa. Hizi ni historia tatu sambamba ambazo, “mstari kwa mstari,” kila moja inawakilisha 1844 hadi 1863—historia ya malaika wa tatu—ambayo nayo inawakilisha 9/11 hadi sheria ya Jumapili, na msimu wa Pentekoste wakati maji ya ukombozi yanamiminwa.

Musa yupo katika mauasi yote mawili huko Kadeshi, na mauasi ya Kadeshi yote mawili ni mawe ya kilele katika vipindi vyao husika. Yote mawili yanawakilisha mwaka 1863, ambao pia ni jiwe la kilele la kipindi cha malaika wa tatu, kuanzia na alfa mwaka 1844 hadi jiwe la kilele la 1863. Wakati tunapotafakari nuru ya ajabu ya jiwe linaloanza kama msingi na kutamatika kama jiwe la kilele, inatambuliwa kwamba jiwe la kilele daima huwa kubwa zaidi kwa mtazamo wa kinabii. Matone machache mwanzoni mwa msimu wa Kipentekoste, yanayoongoza hadi kumiminwa kikamilifu katika jiwe la kilele siku ya Pentekoste, yanaonyesha kweli hii.

Mnamo 9/11, unyunyiziaji ulianza, nao unaishia katika kumiminwa kikamilifu wakati wa sheria ya Jumapili. Ukweli huu unatambua dhambi ya Musa katika Kadeshi ya pili na ya omega kuwa kubwa kuliko uasi wa kwanza wa Kadeshi ya alpha. Uasi wa alpha ulisababisha kifo cha taifa zima, na uasi wa omega ulisababisha kifo cha mtu mmoja (Musa), lakini dhambi ya yule mtu mmoja ilikuwa kubwa kuliko dhambi ya pamoja ya taifa zima. Mtu atendaye dhambi hufa, na katika kiwango hicho hakuna tofauti kati ya dhambi za Musa au Mwisraeli yeyote, lakini kinabii tendo la Musa la kumpiga Kristo mara ya pili lilikuwa kubwa zaidi, kwa kuwa lilikuwa kilele cha kipindi hicho cha miaka arobaini.

Uasi wa Musa katika Kadeshi ya omega ya pili ulikuwa dhambi kubwa kuliko uasi wa wana wa Israeli waliokataa ujumbe wa Yohana na Kalebu. Musa, kinabii, anasimama mwaka 1863, ambapo anakufa jangwani kwa ajili ya uasi wake. Musa pia anasimama mwaka 1863, ambako watu wa agano la zamani wanakufa jangwani kwa ajili ya uasi wao, lakini Musa hakushiriki katika uasi huo. Mwaka 1863 unalingana na sheria ya Jumapili, vivyo hivyo na uasi wa Haruni wa ndama wa dhahabu. Katika historia hiyo, inayolingana na Kadeshi, 1863, na sheria ya Jumapili, Musa anaomba kuona utukufu wa Mungu.

Kadeshi inawakilisha mwaka 1863, na Musa yupo katika Kadeshi zote mbili, hivyo kwa msingi wa mashahidi wawili wa kibiblia, ambao wote ni mawe ya kilele, tunathibitisha kwamba kipindi cha

tatu cha miaka arobaini ambacho hakimalizikii Kadeshi kinawakilisha pia mwaka 1863. Hapo 'Musa asiyetakaswa' anamsulubisha Kristo upya, kwa kuwa anamkataa Mwamba. Katika mwaka 1863, na kutolewa kwa Sheria huko Sinai, 'Musa aliyetakaswa' anatafuta tabia ya Mungu. Mwaka 1863 Musa anawakilisha mwanawali mwenye busara na pia mwanawali mpumbavu.

“Mfarisayo na mtoza ushuru wanawakilisha makundi mawili makubwa ambayo wale wanaokuja kumwabudu Mungu hugawanywa katika hayo. Wawakilishi wao wawili wa kwanza hupatikana katika watoto wawili wa kwanza waliozaliwa duniani.” Masomo ya Mifano ya Kristo, 152.

Katika Kadeshi na mwaka 1863, Musa anawakilisha "makundi mawili makuu ambayo wale wanao" "abudu Mungu hugawanywa". Musa ni mfano wa elfu mia arobaini na nne, kama alivyo Petro.

“Kila mojawapo ya makundi yanayowakilishwa na Mfarisayo na mtoza ushuru lina funzo katika historia ya mtume Petro. Katika siku za awali za uanafunzi wake Petro alijidhani kuwa mwenye nguvu. Kama yule Mfarisayo, katika maoni yake mwenyewe aliamini kuwa 'si kama watu wengine.' Wakati Kristo, usiku kabla ya kusalitiwa Kwake, aliwaonya mapema wanafunzi Wake, 'Ninyi nyote mtachukizwa kwa ajili Yangu usiku huu,' Petro kwa kujiamini akatangaza, 'Ijapokuwa wote watachukizwa, hata hivyo mimi sitachukizwa.' Marko 14:27, 29. Petro hakujua hatari yake mwenyewe. Kujiamini kulim danganya. Alijidhani aweza kustahimili majaribu; lakini baada ya saa chache tu jaribio likaja, naye kwa kuapa na kulaani akamkana Bwana wake.” Masomo ya Mifano ya Kristo, 152.

Wakati wa sheria ya Jumapili, ambayo ni 1863, Petro anawakilisha makundi mawili: wale wanaopokea alama ya mnyama au wale wanaopokea muhuri wa Mungu. Wakati Yesu alipobadilisha jina la Simoni kuwa Petro, jambo hilo liliashiria wale mia na arobaini na nne elfu. Uelewa huo pia unaashiriwa kwa kuhesabu kwa kuzidisha kulingana na nambari za nafasi za herufi za jina la Petro katika alfabeti ya Kiingereza. Tukitumia mbinu hiyo hiyo kwa 1863, tunapata 144.

Ishara mbili kati ya tatu za Musa zinazolingana na mwaka 1863 zinathibitisha kwamba kipindi cha tatu pia lazima kilingane. Mistari miwili ya Kadeshi huonyesha hadithi ya wanawali wenye busara na wapumbavu, na kipindi cha tatu kinaonyesha jaribio la kutumia juhudi za kibinadamu kutimiza kazi ya Mungu. Kutegemea nguvu za kibinadamu kama alivyofanya Musa kwa yule Mmisri kunamaanisha kuamini mamlaka ya kibinadamu kuliko mamlaka iliyowekwa na Mungu.

Dada White anasema kuwa 'uhusiano wa mume wake na watu wa Mungu ulifanana, kwa baadhi ya mambo, na ule wa Musa kwa Waisraeli.' Mwaka 1863, Musa aliwakilishwa na James White. Mwaka 1863, James White anamuua Mmisri, anampiga Kristo mara ya pili na kuwaombea waasi waliokataa ujumbe wa 'pumziko' uliowasilishwa na Yoshua na Kaleb. Musa ni bikira mpumbavu alipoupiga Mwamba mara ya pili na ni bikira mwenye busara alipowaombea waasi wa Israeli.

Tutahitimisha makala hii kwa kifungu katika Hesabu kumi na nne ambapo Musa yuko mwaka wa 1863, wakati anapoonyeshwa utukufu wa Mungu katika historia sambamba inayowakilishwa na uasi wa ndama wa dhahabu.

Katika kifungu hicho Bwana anauliza, “Hata lini” atalazimika kushughulika na waasi wa Israeli, swali lilelile ambalo Isaya alimwuliza Bwana katika sura ya sita. Tambua kwamba kitabu cha Hesabu kinaweka historia hii katika kipindi ambacho dunia imeangaziwa kwa utukufu wa Mungu, kama vile malaika walivyoashiria pia katika Isaya sura ya sita, aya ya tatu. 9/11 ilikuwa jiwe la msingi la historia ya 1844 hadi 1863 na sheria ya Jumapili ndiyo jiwe la kilele. Mandhari katika Hesabu si chochote kingine ila taswira ya wimbo au mfano wa shamba la mizabibu, kwani Israeli ya kale ilipokuwa ikipitwa kando, Bwana alipoingia katika agano na Yoshua.

Na kusanyiko lote likaipaza sauti yao, wakapiga yowe; na watu wakalia usiku ule. Nao wana wote wa Israeli wakanung’unika juu ya Musa na juu ya Haruni; na kusanyiko lote likawaambia, Laiti tungalikufa katika nchi ya Misri! Au laiti tungalikufa katika jangwa hili! Mbona Bwana ametuleta katika nchi hii, ili tuanguke kwa upanga, wake zetu na watoto wetu wawe mawindo? Je, si afadhali turudi Misri? Wakasemezana wao kwa wao, Na tuchague kiongozi, turudi Misri.

Ndipo Musa na Haruni wakaanguka kifudufudi mbele ya kusanyiko lote la wana wa Israeli. Na Yoshua mwana wa Nuni, na Kalebu mwana wa Yefune, waliokuwa miongoni mwa wale waliolipeleleza nchi, wakararua mavazi yao; wakasema na jamii yote ya wana wa Israeli, wakisema,

Nchi tuliyoipitia ili kuipeleleza ni nchi njema sana. Ikiwa Bwana atatupendea, basi atatingiza katika nchi hii, na atatukabidhi nchi hii; nchi inayotiririka maziwa na asali. Ila msimwasi Bwana, wala msiwaogope watu wa nchi; kwa maana wao ni mkate wetu; ulinzi wao umeondoka kwao, na Bwana yuko pamoja nasi; msiwaogope.

Lakini mkutano wote ukasema wapigwe kwa mawe. Na utukufu wa Bwana ukaonekana katika hema ya mkutano mbele ya wana wote wa Israeli. Bwana akamwambia Musa, Hata lini watu hawa wataniudharau? Na mpaka lini hawataniamini, pamoja na ishara zote nilizowaonyesha miongoni mwao?

Nitawapiga kwa tauni, na kuwanyang’anya urithi, nami nitakufanya wewe kuwa taifa kubwa na lenye nguvu kuliko wao.

Musa akamwambia Bwana, Hapo Wamisri watasikia habari hiyo, (kwa kuwa wewe uliwatoa watu hawa kwa uweza wako kutoka miongoni mwao;) nao watawaambia wenyeji wa nchi hii; kwa maana wamesikia kwamba wewe, Bwana, uko miongoni mwa watu hawa, kwamba wewe, Bwana, umeonekana uso kwa uso, na kwamba wingu lako limesimama juu yao, na kwamba unawatangulia mbele yao, mchana kwa nguzo ya wingu, na usiku kwa nguzo ya moto. Basi ukiwaangamiza watu hawa wote kama mtu mmoja, ndipo mataifa yaliyosikia sifa zako yatasema, yakisema, Kwa kuwa Bwana hakuweza kuwapeleka watu hawa katika nchi aliyowaapia, kwa hiyo amewaua jangwani.

Na sasa, nakuomba, nguvu za Bwana wangu ziwe kuu, kama ulivyosema, ukisema, Bwana ni mvumilivu na mwenye rehema nyingi, akisamehe uovu na maasi, wala haachi bila kuadhibu mwenye hatia, akiwaadhibu watoto kwa sababu ya uovu wa baba zao hata kizazi cha tatu na cha nne. Samehe, nakuomba, uovu wa watu hawa sawasawa na ukuu wa rehema zako, kama

vile ulivyowasamehe watu hawa tangu Misri hata sasa.

Bwana akasema, Nimesamehe kama ulivyosema; lakini kwa hakika kama niishivyo, dunia yote itajaa utukufu wa Bwana.

Kwa sababu watu wote hao waliouona utukufu wangu, na miujiza yangu niliyoyatenda Misri na nyikani, na wamenijaribu mara kumi sasa, wala hawakuisikiliza sauti yangu; hakika hawataiona nchi niliyowaapia baba zao, wala hakuna hata mmoja wao aliyenikasirisha atakayeiona; bali mtumishi wangu Kalebu, kwa kuwa alikuwa na roho nyingine ndani yake, naye amenifuata kwa ukamilifu, nitamleta katika nchi ile aliyolingia; na uzao wake atauimiliki. (Sasa Waamaleki na Wakanaani walikaa bondeni.) Kesho geukeni, elekeeni jangwani kwa njia ya Bahari ya Shamu.

Bwana akasema na Musa na Haruni, akasema, Hata lini nivumilie kusanyiko hili ovu, linalonung'unika juu yangu? Nimesikia manung'uniko ya wana wa Israeli wanayonung'unika juu yangu. Waambie, Kama niishivyo, asema Bwana, kama mlivyosema masikioni mwangu, ndivyo nitakavyowatendea: Mizoga yenu itaanguka katika jangwa hili; na wote mliyahesabiwa miongoni mwenu, kwa hesabu yenu yote, wenye miaka ishirini na zaidi, ambao wamenung'unika juu yangu, hakika hamtaingia katika nchi niliyoapa kuwafanya mkai humo, ila Kalebu mwana wa Yefune, na Yoshua mwana wa Nuni. Lakini watoto wenu wadogo, mliosema watakuwa mawindo, hao nitawaingiza, nao wataijua nchi mliyoidharau. Lakini ninyi, mizoga yenu itaanguka katika jangwa hili. Na watoto wenu watatangatanga jangwani miaka arobaini, na watachukua uzinzi wenu, hata mizoga yenu itakapoangamia jangwani. Kulingana na hesabu ya siku mlizoichunguza nchi, siku arobaini, kila siku mwaka mmoja, mtachukua uovu wenu, miaka arobaini, nanyi mtajua uvunjaji wangu wa ahadi.

Mimi Bwana nimesema, hakika nitalitenda hilo juu ya kusanyiko hili lote la uovu, waliokusanyika kinyume changu; katika jangwa hili wataangamizwa, na humo watakufa. Na wale watu ambao Musa aliwatuma kuipeleleza nchi, waliorudi, na kuwafanya mkutano wote kunung'unika juu yake, kwa kuleta masingizio juu ya nchi, hata wale watu waliotoa habari mbaya juu ya nchi, walikufa kwa tauni mbele za Bwana.

Lakini Yoshua mwana wa Nuni, na Kalebu mwana wa Yefune, ambao walikuwa miongoni mwa watu waliokwenda kuchunguza nchi, walibaki hai. Hesabu 14:1-38.

Tutaendelea na mawazo haya katika makala ijayo.